

Како да вршите електронски плаќања

Вообичаено, електронското купување значи дека треба да извршите електронско плаќање. Ајде да погледнеме како да го правите ова безбедно.

Како да плаќам електронски?

Постојат неколку сигурни електронски методи за плаќање што можете да ги користите кога купувате електронски. Во нив се вклучуваат:

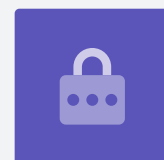
- **Директен депозит (Direct deposit).** Плаќањето на овој начин е лесно, но може да биде ризично. Ако нешто тргне наопаку, шансите да го вратите вашите пари се мали.
- **Кредитна или дебитна картичка (Credit or debit card).** Овој начин е побезбеден од директниот депозит, бидејќи вашата банка може да ви помогне ако некоја трансакција тргне наопаку.
- **Системи за плаќање на трети страни, како на пример PayPal.** Овие методи се најбезбедни, бидејќи не ги споделувате банкарските податоци со електронски продавници, пазари или лица. Едноставно ѝ плаќате на PayPal, а потоа PayPal му плаќа на продавачот. PayPal ви ги враќа парите ако предметите што сте ги купиле сте ги примиле нецелосни, оштетени или не биле онакви како што ги опишал продавачот.



Електронските плаќања за купување мора да се вршат електронски

Само внесете ги податоците на кредитната или дебитната картичка или на банкарската сметка на веб-страницата што има катанец и <https://> во адресната лента. Тие покажуваат дека веб-страницата е безбедна и дека е сигурно да купувате од неа.

Чувајте запис од електронски купувања што ги вршите, и проверувајте ги изводите од кредитната картичка и банкарската сметка за да бидете сигурни дека нема неочекувани наплати или расходи.



Како да вршите електронски плаќања

Како функционира PayPal?

PayPal е сигурен и безбеден начин да вршите електронски плаќања. Ви овозможува да праќате и примате пари без да ги споделувате личните финансиски податоци со други. Вие ѝ плаќате на PayPal и PayPal им плаќа на продавачите.

Заштитата на купувач на PayPal може да ви ги врати парите ако нешто тргне наопаку со вашето купување. Исто така, постои заштита на потрошувачите преку австралиската влада и државната влада.

Кога поставувате сметка на PayPal, одредувате банкарска сметка или кредитна/дебитна картичка од која ќе се вршат плаќањата. PayPal не ви наплаќа кога купувате нешто, но им наплаќа на продавачите. Тоа може да значи дека некој продавач наплаќа малку повеќе ако прима плаќања преку PayPal.

Како да поставите сметка на PayPal

Поставувањето сметка на PayPal е доста едноставно, но чекорите може да се разликуваат малку во зависност од веб-прегледувачот на вашиот компјутер. Не грижете се, сепак ќе можете да ги следите упатствата.

1. Одете на **paypal.com** и кликнете на копчето **Пријави се (Sign up)**.
2. Кликнете на копчето за да се пријавите за **Лична сметка (Personal account)**.
3. PayPal може да ви побара да одговорите на краток безбедносен тест. На овој начин PayPal знае дека сметката ја создава вистински човек, а не компјутерска програма што се преправа дека е човек. Едноставно следете ги упатствата за да продолжите на следниот чекор.
4. Внесете ја адресата на е-пошта, бројот на мобилен телефон и името и презимето (и средното име, ако ви се побара). Внесете лозинка за вашата сметка и внесете ја повторно за да ја потврдите. Потоа, кликнете на копчето **Следно (Next)**.
5. PayPal ќе ви прати шестцифрен код на назначениот број на мобилен телефон. Внесете го кодот кога ќе ви биде побаран, а потоа продолжете на следната страница.
6. Внесете ја домашната адреса и телефонскиот број. Прочитајте го **Договорот за корисник на PayPal (PayPal User Agreement)** со кликување на врската, и штом ќе бидете задоволни, кликнете на копчето **Се согласувам и создадете сметка (Agree and Create Account)**.



PayPal е еден од најбезбедните начини да плаќате и да примате електронски плаќања

Како да вршите електронски плаќања

7. Сега е време да го изберете методот за плаќање. Ако имате намера да користите кредитна или дебитна картичка, кликнете на **Поврзи картичка што ќе ја употребиш подоцна (Link card to use later)** и потоа внесете ги податоците на вашата картичка.
8. Ако имате намера да ја користите банкарската сметка, кликнете на **Поврзи банкарска сметка (Link a bank account)**. Внесете ги податоците на банкарската сметка. PayPal ќе изврши два мали депозити на вашата банкарска сметка за да ја провери. Следете ги упатствата од PayPal за да ја извршите проверката.
9. Можете да поставите повеќе методи на плаќање и да го изберете оној што ви одговара во моментот. На пример, можете да изберете да плаќате за предмети од поврзана дебитна картичка и да примате плаќања на поврзана банкарска сметка.

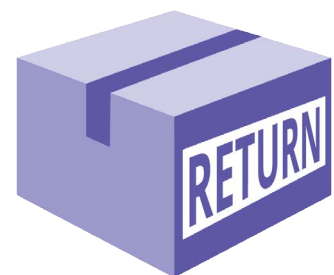
За да бидете безбедни, вашата лозинка за PayPal не треба да биде лозинка што сте ја употребиле за друга електронска сметка. Создадете силна лозинка со најмалку осум знака, вклучувајќи букви, броеви и големи букви.



Плаќање со PayPal

Сега, секојпат кога сакате да купите нешто на каса во електронска продавница, можете да го употребите копчето PayPal за да платите. Тогаш PayPal ќе ви овозможи да изберете некоја од сметките што сте ги поставиле од која ќе се извлечат средствата.

Тоа може да биде кредитната или дебитната картичка, банкарската сметка или сметката на PayPal. На вашата сметка на PayPal може да има средства ако сте продале нешто и ви платиле преку PayPal, или ако сте извршиле пренос на средства од банкарската сметка на PayPal.



Неочекувани трошоци може да бидат поврат на средства, трошоци за испорака и продажба

Разберете ги дополнителните трошоци

Овие совети може да ви помогнат да избегнете неочекувани трошоци кога купувате електронски:

- проверете го внимателно описот на производот за да бидете сигурни дека големината, бојата, материјалите итн. се онака како што ги сакате,

Како да вршите електронски плаќања

- проверете ја политиката за враќање на продавницата, во случај да не бидете задоволни со производот што сте го купиле,
- ако продавате нешто, проверете колку ќе ви наплати веб-локацијата за купување/ продавање,
- не заборавајте да проверите дали за купувањето има дополнителни трошоци,
- и, проверете дали цената е во австралиски долари. Ако купувате од странство, огласот може да биде во странска валута.

Безбедно електронско купување

Неколку едноставни чекори ќе ви помогнат вашето искуство со електронското купување да биде безбедно и сигурно:

- Имајте на ум дека ако ја користите кредитната или дебитната картичка за да извршите електронско купување, податоците што ги давате му овозможуваат на тоа претпријатие да купува со вашата картичка. Затоа, многу е важно да купувате само од безбедни и веродостојни веб-страници.
- Давајте ги податоците на вашата кредитна или дебитна картичка само на доверливи веб-страници, како што се големи малопродавачи, или веб-локации кои во адресната лента имаат **катанец** или **https://**.
- Законитите продажни веб-локации ќе ви го побараат и бројот CVV што се наоѓа на задната страна на вашата картичка. Никогаш не користете продажна веб-страница што не ви го бара тој број.
- Никогаш не кликувајте на врска или е-пошта од електронска продажна веб-локација – тоа може да биде измама. Внесете ја адресата на електронската продавница во прегледувачот.
- Претпочитајте да ја користите PayPal како начин да плаќате заради дополнителната безбедност што ја нуди.
- Никогаш не користете јавни Wi-Fi мрежи кога вршите електронско купување - вашите податоци може да бидат небезбедни.
- Ако користите Visa или MasterCard, прашајте во вашата банка за нивните дополнителни безбедносни мерки.
- Кога разговарате со банката, прашајте кои чекори ги презема ако забележи невообичаена низа трансакции или невообичаено големи купувања на вашата картичка.
- Ако некогаш ја загубите кредитната или дебитната картичка, или ако ви ја украдат, веднаш пријавете ја кражбата во вашата банка. Ќе бидете заштитени од одговорност за кои било купувања извршени со картичката од тој момент, и најверојатно од моментот кога картичката исчезнала.



Не купувајте од некоја веб-локација ако не ви го побара бројот CVV на картичката